

Geplastificeerde kaartjes

Erik Vlamminck

'Zou ik een keer bij u mogen komen naaien?' Dikke Freddy vroeg het aan Jeanneke.

'Ge blijft van mijn lijf,' antwoordde ze hem, 'ik heb al genoeg miserie gehad.'

'Ja maar, verdomme, ik wil echt naaien. Met een naald en een draad.'

'Had dat dan gezegd.'

En zo belandde Freddy op de kamer van Jeanneke. Hij had een gele lap stof bij zich en met zijn tong uit zijn mond van de inspanning zat hij daaraan te knippen. Hoeken en kanten. Tot hij een vijfpuntige ster overhield. En die ster naaide hij met flinke steken vooraan op zijn overjas.

'Zijt gij nu helemaal zot geworden?' vroeg Jeanneke hem.

'Ik doe wat van mij verlangd wordt,' was zijn cryptische antwoord en toen vroeg hij of ze hem ook nog een blad papier en een enveloppe kon bezorgen. Maar zulk gerief had Jeanneke niet. Mensen die amper kunnen lezen en schrijven hebben zulk gerief zelden in huis.

Freddy ging grommend en mompelend deur uit. Jeanneke hoorde hem nog fulmineren toen hij de trap afstommelde maar ze kon niet verstaan wat hij allemaal uitkraamde.

Een dag eerder had Freddy van de maatschappelijk werker van het OCMW een kaartje gekregen dat hij aan de tram- of buschauffeur moest tonen om gratis te kunnen meerijden.

Nu wil het geval dat Freddy al jaren gratis met trams en bussen rijdt. Een kwestie van gewoon opstappen en gaan zitten op een bankje vlak bij de uitgang deur zodat er vlug kan worden uitgestapt wanneer een conducteur in het vizier verschijnt. Een mens moet dan wel wakker blijven en mag hoogstens een klein beetje gedronken hebben, anders komt er gezever van. Aan dat geklooi zou nu een einde kunnen komen, nu hij een vrijeleide van hogerhand op zak had.

Maar het liep al mis van bij de eerste keer. Freddy stapte met brede borst op tram 11 en toonde ostentatief zijn kaartje aan de man achter het glaswandje. Die bekeek Freddy van boven tot onder, voor zo ver dat ging van achter dat glaswandje, en zei dan laconiek: 'Ge weet toch dat gij moogt rijden met het geld dat ze van mijn preee afhouden...' Freddy was sprakeloos en dat overkomt hem zelden.

Hij zocht een bankje, uit gewoonte vlak bij de uitgang deur, en hij zette zich daar zwaar neer. Colèrig en beschaamd. Hij realiseerde zich met de slag dat die rotchauffeur nu eens voor altijd wist dat hij steuntrekker is. En Freddy zat zich daar behoorlijk op te winden. Hij was kwaad op de hele wereld: kwaad op zijn vrouw (die rotteef) die hem twintig jaar geleden in de steek had gelaten, kwaad op de maatschappelijk werker van het OCMW (dat sociaal accident), kwaad op zichzelf (een dwaze-

kloot van gaat daar liggen), en vooral kwaad op die clown van een trambestuurder (ik blaas hem op). Wat dacht die aap in zijn blauw tenue-ke wel! Freddy was zo diep in gedachten verzonken dat hij twee haltes te ver reed.

Toen de ellendetram in de verte verdwenen was, haalde Freddy zijn OCMW-kaartje uit zijn zak. Hij probeerde het in twee te scheuren maar dat lukte niet, want het rotting was geplastificeerd. Gewoon wegwerpen dan maar. Niet toevallig op het deksel van een rioolput. Vervolgens schoof hij het met zijn voet naar een van de gleuven zodat het terecht kwam waar het moest terechtkomen: bij het afval. Freddy voelde zich meteen al een beetje bevrijd.

Hij zette zijn tocht verder. Naar de voedselbank. Daar ging hij de laatste tijd twee keer per week een pakketje oppikken. De helft om zijn eigen honger te stillen en de andere helft voor de verkoop. Enfin soit, om zijn eigen dorst te lessen.

'Ik ben hier weer om in grote dankbaarheid uw gulle giften in ontvangst te nemen,' bulderde Freddy vrolijk toen hij het gebouw betrad.

'Hebt u een attest?' Het mens achter de voedselbankbalie had een stem als een nagelvijsl.

'Een attest?'

'Ja, een verwijsbriefje van een consultatiebureau of een BIG-certificaat...'

'Nein, Frau Obersturmfürher.' En Freddy keerde zich driftig om. Hij kjeperde nog twee stoelen en een paraplubak om vooraleer hij de deur achter zich dicht sloeg. Op dat eigenste moment ontstond bij hem het plan om een jodenster op zijn jas te naaien en om een brief aan de minister van welzijn en dat soort aangelegenheden te schrijven.

Madame Vogels,

Mijn naam is Frederik De Meester maar in bepaalde buurten van Antwerpen ben ik beter gekend onder de titel: 'Dikke Freddy'. Het antwoord op deze brief kunt u laten geworden aan café De Nieuwe Nachtegael, Sint-Jansplein, Tweeduizend-en-zoveel in Antwerpen. Ik ben daar dagelijks tegenwoordig behalve op dinsdag want dan is het spijtig genoeg wekelijkse rustdag.

Het gaat om het volgende. Ik word er godverhemelste zo colèrig van dat ge als mens die geen nagel heeft om aan zijn gat te krabben tegenwoordig voor vanalles kaarten en kaartjes moet hebben. Volgens mijn maat, de genaamde Jaak-de-Botsauto, kregen bedelaars in vroegere tijden een brandmerk op hun voorhoofd. Hewel, tegenwoordig wordt een mens die geen planken heeft om pijlen te maken met geplastificeerde kaartjes gebrandmerkt: een kaart voor de ijzeren weg..., een cheque om, godbeter, op vakantie te gaan..., tot een BIG-kaart toe... Ik weet niet of dat allemaal tot in uw bureau doordringt, madame Vogels, maar een BIG-kaart is geen kaart voor een klein varken, neen, dat is een kaart voor Beperkt Inkomen Genieters. Ge kunt u niet voorstellen hoe ik daar dagelijks van geniet, van mijn beperkt inkomen...

Beste madame Vogels, ik zou willen, dat ge dat allemaal afschaft, dat kaarten-gedoe, en dat ge de mensen gewoon een serieus in plaats van een beperkt inkomen geeft. Ge gaat zeggen, want ik ken dat spel, dat is mijn bevoegdheid niet. Maar mijn gedacht is dat uw bevoegdheid wel. Ge zijt minister van welzijn en mijn welzijn wordt danig verpest door mijn BIG-kaart en mijn kaart om zonder betalen met de tram en de trein te mogen rijden.

Ik heb trouwens nog andere calamiteiten voor te leggen. Ik heb vorige week een tand moeten laten trekken. Op zichzelf al miserie genoeg, zou ik denken. Tot achteraf bleek dat mijn christelijke ziekenkas voor geen frank tussenkomt. Een mens kan niet trekken voor het trekken van tanden. De ziekenkas komt daarentegen wel tussen

wanneer rijke mensen hun tanden laten plomberen of bruggen laten zetten. Met het welzijn van de welgestelde burger is het duidelijk beter gesteld dan met het welzijn van de sukkelaar die van miserie zijn tanden moet laten trekken.

Ik zou u zo nog tientallen calamiteiten kunnen voorleggen maar ik ga het niet doen want ik zou op de lange duur van astringentie malheuren gaan doen. Ik zou al content zijn als gij de sossen en de glibberalen ervan overtuigt om de kosten van de geplastificeerde kaarten voor sukkelaars uit te sparen zodat het geld in kwestie rechtstreeks rechtstreeks aan de betrokkenen te goed zou komen. Zo gauw dat geregeld is, zal ik de gele ster weghalen die ik nu ten teken van protest op mijn frak heb genaaid.

Ik dank u bij deze hoogachtend,

De Meester Frederik Leonie Joseph

[Bio]

Dikke Freddy is het hoofdpersonage uit een column van Erik Vlamincx.
Erik Vlamincx is schrijver.